

ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΕΛΓΙΟΥ

Συντάκτης

Αναστάσιος Παπαθωμάς
Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Α΄

Βρυξέλλες, Ιούλιος 2018

Πίνακας περιεχομένων

1.1	Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου	3
1.1.1	Η δομή της οικονομίας	4
1.1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη	5
1.1.3	Εξωτερικό εμπόριο	9
1.1.3.1	Εμπόριο αγαθών	10
1.2	Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου	14
1.3	Οικονομικές προβλέψεις	15
1.4	Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου	16
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου	17
2.1	Διμερές εμπόριο	17
2.1.1.1	Εμπόριο αγαθών	17
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών	22
2.2	Άμεσες επενδύσεις	22
2.2.1	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο	23
2.2.2	Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα	25
2.3	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου	27
2.4	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2017	28
3	Συμπεράσματα – προτάσεις	34
3.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	34
3.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων	36
3.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	37
4	Παράρτημα	39
4.1	Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία	39
4.2	Χρήσιμες διευθύνσεις	46

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου.....	6
Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου.....	9
Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών.....	10
Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βέλγιο.....	10
Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας (εκατ. ευρώ)	11
Πίνακας 6: Σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας (εκατ. ευρώ)	13
Πίνακας 7: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ).....	17
Πίνακας 8: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ) ...	18
Πίνακας 9: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2017 – 10 κυριότερα προϊόντα	19
Πίνακας 10: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες.....	20
Πίνακας 11: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – κυριότερα προϊόντα.....	21
Πίνακας 12: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο	22
Πίνακας 13: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο	23
Πίνακας 14: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα.....	25
Πίνακας 15: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών & υπηρεσιών ...	35
Πίνακας 16: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.	37
Πίνακας 17: προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας για το 2019 και το 2020.....	39
Πίνακας 18: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο	40
Πίνακας 19: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο	43
Πίνακας 20: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα.....	45

1. Οικονομία Βελγίου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου

Η γεωγραφική θέση του αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της διαμόρφωσης της οικονομίας του καθώς το Βέλγιο βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης. Είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως γνωστό, στις Βρυξέλλες εδρεύει μεγάλος αριθμός ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλιά Φίλιππο και πρωθυπουργό τον γαλλόφωνο Charles Michel, ηγούμενο κυβερνητικού συνασπισμού που ανέλαβε την διακυβέρνηση της χώρας τον Οκτώβριο 2014. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Τον Μάιο 2014 πραγματοποιήθηκαν εθνικές εκλογές για την ανάδειξη ομοσπονδιακής και περιφερειακών κυβερνήσεων, που κατέληξαν σε αρκετά ευρεία νίκη του συντηρητικού κόμματος της Φλάνδρας (N-VA) στον βελγικό βορρά και του σοσιαλιστικού κόμματος (PS) στο γαλλόφωνο νότο και τις Βρυξέλλες. Στις αρχές Οκτωβρίου 2014, συνασπισμός 4 κομμάτων κατέληξε σε συμφωνία επί του οικονομικού προγράμματός κατά τη διάρκεια της θητείας του, γεγονός που σήμανε τον σχηματισμό ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Ο κυβερνητικός συνασπισμός απαρτίζεται από 3 φλαμανδικά κόμματα.

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών κυρίως σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, λόγω των οικονομικών ανισοτοτήτων μεταξύ των περιοχών αυτών, προωθείται έντονα από τη Φλάνδρα.

Με κύρια πλεονεκτήματα τη γεωγραφική του θέση, τις σύγχρονες υποδομές, τη διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, το Βέλγιο είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν

εισόδημα στην Ευρώπη. Το 2017, η βελγική οικονομία παρουσίασε θετικές επιδόσεις οι οποίες μπορούν να συνοψιστούν στην αύξηση του ΑΕΠ, στη μείωση της ανεργίας, στον περιορισμό του δημοσίου χρέους και στην εφαρμογή μιας φορολογικής μεταρρύθμισης η οποία στοχεύει να καταστήσει την χώρα ελκυστικότερη για επενδύσεις.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η βελγική οικονομία χαρακτηρίζεται από την αυξημένη συμβολή της στην διαμόρφωση του ΑΕΠ στον τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αντιπροσώπευε περίπου το 56% το 2017 (συμπεριλαμβανομένου του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου του οποίου το μερίδιο ανέρχεται σε 14,4% του ΑΕΠ). Η συμμετοχή της βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας) αποτελεί το 5,6% και περιλαμβάνει και τις κατασκευές. Το υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ μη εμπορικών υπηρεσιών (πχ υγειονομική περίθαλψη) και της γεωργίας.

Οι ισχυροί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία (18% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας), η βιομηχανία τροφίμων (15%), η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων (12%) και η φαρμακοβιομηχανία (11%). Σημαντική δραστηριότητα παρουσιάζει και η φαρμακευτική βιομηχανία η οποία αυξήθηκε κατά 82,4% από το 2008 έως το 2017.

Αν και οι Βέλγοι αποτελούν μόνο το 2,2% του πληθυσμού της ΕΕ, ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παράγει το 4,2% του κύκλου εργασιών του τομέα στην Ευρώπη και το 3,5% της προστιθέμενης αξίας του. Συνεπώς ο τομέας τροφίμων είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης του Βελγίου καθώς απαριθμεί περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 88.000 εργαζομένους. Επιπλέον ο κλάδος παράγει 137.000 έμμεσες θέσεις εργασίας σε συναφείς κλάδους και υπηρεσίες υποστήριξης. Χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο της τάξης των 3.8 δις ευρώ, ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (Belgian Blue) και με εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα το κλειδί της επιτυχίας για τον τομέα των τροφίμων. Επίσης σημαντικός για το εμπόριο τροφίμων είναι και ο τομέας επεξεργασίας λαχανικών. Η χώρα πραγματοποιεί το 40% των ευρωπαϊκών εξαγωγών και το 20% των παγκόσμιων εξαγωγών στο τομέα των κατεψυγμένων λαχανικών.

Κατά το 2017, η βιομηχανική παραγωγή στο Βέλγιο συνέχισε την ανάπτυξή της (+ 2% σε ετήσια βάση). Η ίδια τάση παρατηρήθηκε και στην Ευρωζώνη (+ 1,5%).

Όσον αφορά στον κατασκευαστικό τομέα, η δραστηριότητα παραμένει σχετικά σταθερή. Η έλλειψη βελγικής «φούσκας» στην αγορά ακινήτων το 2008, συνέβαλε στην άμβλυση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Μεταξύ 2014 και 2015, η δραστηριότητα στον τομέα των κατασκευών μειώθηκε κατά 2,6% και κατά 0,8% στην Ευρωζώνη, το 2016 μειώθηκε κατά 0,5% σε αντίθεση με την Ευρωζώνη όπου υπήρξε αύξηση 1,8% ενώ το 2017, εμφανίστηκε μικρή αύξηση της δραστηριότητας της τάξης του 0,5%.

Στον τομέα ανάπτυξης νεοφυών επιχειρήσεων, η βελγική κυβέρνηση ψήφισε νομοθεσία για την φοροαπαλλαγή ιδιωτών που επενδύουν σε δύο εγκεκριμένες πλατφόρμες χρηματοδότησης (crowdfunding), στοχεύοντας έτσι στην διευκόλυνση χρηματοδότησης και ανάπτυξης των νεοφυών επιχειρήσεων. Οι δύο εγκεκριμένες πλατφόρμες είναι η MyMicroInvest και η Bolero Crowdfunding (θυγατρική της τράπεζας KBC). Οι φοροαπαλλαγές φθάνουν έως 45% ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος.

Στον τομέα της ενέργειας, διεύρυνεται συνεχώς η προσφορά ενέργειας από αιολική πάρκα λόγω της σταδιακής κατάργησης της χρήσης πυρηνικής ενέργειας, με καταλυτικό έτος το 2025. Έχει επίσης προγραμματιστεί να δημοπρατηθεί άμεσα δυναμικότητα 1.800 MW υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, η οποία θα προστεθεί στα 2.200 MW ισχύος που ήδη κατασκευάζονται. Επίσης, το αρμόδιο υπουργείο καταρτίζει σχέδιο για τις θαλάσσιες περιοχές στο βελγικό τμήμα της Βόρειας Θάλασσας για το έτος 2020 και μετέπειτα. Σύμφωνα με το αρμόδιο υπουργείο, πρόσθετα αιολικά πάρκα θα κατασκευαστούν στο κέντρο της Βόρειας Θάλασσας και στα σύνορα με τη Γαλλία. Τα εννέα βελγικά πάρκα που έχουν ήδη κατασκευαστεί ή σχεδιάσει, βρίσκονται ανατολικά των χωρικών υδάτων κατά μήκος των ολλανδικών συνόρων.

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, το 2017 η χώρα συνέχισε να επωφελείται από την θετική πορεία της Ευρωπαϊκής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας. Για το έτος 2017, η αύξηση του Α.Ε.Π. ανήλθε στο 1,7%, ένα ποσοστό χαμηλότερο από αυτό της Ευρωζώνης (2,3%) αλλά μεγαλύτερο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (1,5%). Η ετήσια έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας σημειώνει ότι ο ρυθμός ανάπτυξης είναι σχετικά χαμηλότερος από ότι σε γειτονικές χώρες όπως Γερμανία (2,2%) και Ολλανδία 3,2%.

Σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς διαρθρωτικούς δείκτες, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, εκφρασμένο σε πρότυπα αγοραστικής δύναμης, ανήλθε στο 119% της ΕΕ-28, καθιστώντας το Βέλγιο ως μια από τις πλουσιότερες

χώρες της Ευρώπης, ακριβώς πίσω από τη Γερμανία. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ φθάνει το 38.513 ευρώ, ένα από τα υψηλότερα της ΕΕ αλλά και παγκοσμίως. Αξίζει να σημειωθεί ότι η διαφορετικότητα του Βελγίου όσον αφορά στη περιφερειακή διοίκηση απεικονίζεται και στο άνισο κατά κεφαλήν εισόδημα μεταξύ των τριών διαφορετικών περιοχών. Το 2016, με μέσο καταγεγραμμένο κατά κεφαλήν εισόδημα €37.369, η περιοχή της Βαλλονίας είχε κατά κεφαλήν εισόδημα 27.220 ευρώ, η περιοχή των Βρυξελλών 63.790 και η περιοχή της Φλάνδρας 38.288 ευρώ.

Το 2017 η ιδιωτική κατανάλωση αποτέλεσε το 51,9% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ η δημόσια κατανάλωση παρέμεινε σε απόλυτους αριθμούς σταθερή στο 23,8% του ΑΕΠ. Ο κλάδος των υπηρεσιών (συμπεριλαμβανόμενου του κλάδου των κατασκευών), συντέινει σε ένα μεγάλο ποσοστό στην διαμόρφωση του ΑΕΠ, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό μεγαλύτερο του 70%. Οι κυριότεροι κλάδοι που συγκροτούν το ΑΕΠ είναι αυτός του εμπορίου, των μεταφορών και μαζικής εστίασης, οι κλάδοι υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, άμυνας και εκπαίδευσης, οι επιστημονικές και τεχνολογικές υπηρεσίες και οι κτηματομεσιτικές υπηρεσίες.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

	2013	2014	2015	2016	2017
Ονομαστικό ΑΕΠ	399.353	404.518	410.294	416.085	423.282
Μεταβολή ΑΕΠ	+0,2	+1,4	+1,4	+1,5%	+1,7%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	35.225	35.780	36.512	37.369	38.513
Ανεργία	8,4	8,5	8,5	7,9	7,4
Πληθωρισμός(%)	1,3	0,5	0,6	1,8	2,2
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	3%	3,1%	2,6%	2,9%	1%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	105,4	106,5	105,8	106,8	102,8

Πηγή : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Ο πληθωρισμός το 2017 ανήλθε στο 2.2% με μία σχετική επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του σε σχέση με το 2016 ο οποίος ανήλθε στο 1,8%. Η αύξηση αποδίδεται κυρίως στη τρέχουσα αύξηση των διεθνών τιμών καυσίμων. Εκτός από τις τιμές στην ενέργεια, παρατηρήθηκε αύξηση των τιμών των υπηρεσιών αλλά και από την άλλη πλευρά, μια μικρή πτώση των τιμών των τροφίμων.

Η ανεργία έδειξε σημάδια αποκλιμάκωσης για το 2017, μειωμένη κατά 0,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Τα τελευταία χρόνια, το ποσοστό των ατόμων άνω των 55 ετών οι οποίοι συνεχίζουν να

εργάζονται, στο Βέλγιο, έχει αυξηθεί σημαντικά, όπως δείχνουν οι στατιστικές απασχόλησης του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης). Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, κατά το τρίτο τρίμηνο του περασμένου έτους, ένας στους δύο Βέλγους ηλικίας 55-64 ετών συνεχίζει να δραστηριοποιείται στην αγορά εργασίας. Το αντίστοιχο ποσοστό, πριν από δέκα χρόνια στο Βέλγιο, ήταν στο ένα τρίτο, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ. Το φαινόμενο οφείλεται κυρίως στη σταδιακή αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης. Βέβαια, ενώ το 50% των άνω των 55 ετών εργάζονται στο Βέλγιο, στη Γερμανία το αντίστοιχο ποσοστό είναι 70% και στην Ολλανδία 66%.

Από τον Ιούλιο 2016 έως τον Ιούλιο του 2017 η βελγική οικονομία δημιούργησε 73.000 νέες θέσεις εργασίας. Σε ετήσια βάση, αυτός ο αριθμός δημιουργίας θέσεων απασχόλησης είναι ο μεγαλύτερος που καταγράφηκε από το 2008, πριν το ξέσπασμα της χρηματοοικονομικής κρίσης. Τα τρία τέταρτα αυτών των νέων θέσεων αφορούν τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Από το 2014 έως σήμερα, έχουν προστεθεί 162.000 νέες θέσεις εργασίας, γεγονός που αποδίδεται στην οικονομική ανάκαμψη αλλά και στην μείωση των εισφορών και στην αλλαγή του νομικού πλαισίου το οποίο συνέβαλε στην σχετική ευελιξία στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με έρευνα αναφορικά με το ύψος και το κόστος μισθοδοσίας σε διάφορες χώρες την οποία διενήργησε η πολυεθνικής εταιρείας διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού Manpower, το Βέλγιο καταλαμβάνει την 25^η θέση μεταξύ των 75 χωρών που περιελήφθησαν στην μελέτη. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το Βέλγιο βρίσκεται στην 14^η θέση της κατάταξης μετά την Αγγλία, Ιρλανδία, Δανία, Εσθονία και Ολλανδία ενώ προηγείται της Γερμανίας του Λουξεμβούργου και της Γαλλίας. Τα ισχυρά χαρακτηριστικά του βελγικού ανθρώπινου δυναμικού είναι το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, η πολυγλωσσία, η πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και η ευελιξία στον χρόνο εργασίας. Τα αδύνατα σημεία περιλαμβάνουν τις επιβαρύνσεις των φόρων στο κόστος εργασίας και τις πολλαπλές διοικητικές διαδικασίες.

Το 2017, το δημοσιονομικό έλλειμμα έφτασε στο 1% του Α.Ε.Π. ενώ το συνολικό δημόσιο χρέος μειώθηκε για πρώτη φορά μετά την κρίση του 2008. Το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 102,8%, μειωμένο σε σχέση με το 2016, λόγω των αυξημένων εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης αλλά και της σχετικής μείωσης του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους. Το ποσοστό του χρέους θεωρείται υψηλό, αφού έχει ξεπεράσει τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, (89,9% του Α.Ε.Π.) με αποτέλεσμα να ασκούνται πιέσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για περαιτέρω μείωση του. Η οικονομική ενίσχυση των βελγικών τραπεζών λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης τα έτη 2008-2009 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Σημειώνουμε ότι το έτος 2009, το Βέλγιο εισήλθε σε διαδικασία δημοσιονομικής επιτήρησης εξαιτίας υπερβολικού

ελλείμματος, από την οποία εξήλθε στα μέσα του 2014. Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (Banque Nationale de Belgique), κ. Jan Smets, επισημαίνει ότι ο στόχος της βελγικής κυβέρνησης για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού έως το 2020 είναι εφικτός, όπως και η σταδιακή μείωση του Δημόσιου χρέους σε ποσοστό κάτω του 100%, δεδομένου ότι θα αποδώσουν τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί αλλά και τα επιπλέον μέτρα της τάξης των 6 με 8 δις, που ενδέχεται να χρειασθούν για να επιτευχθεί η δημοσιονομική ισορροπία το 2020.

Όσον αφορά στη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ συνέχισε να αυξάνεται από την οικονομική κρίση και μετά σε αντίθεση με τις περισσότερες χώρες της ευρωζώνης. Σύμφωνα με αναφορές της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, τα υπερβολικά επίπεδα εταιρικού χρέους συνεπάγονται κινδύνους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και θα ασκήσουν καθοδική πίεση στην οικονομική δραστηριότητα σε περίπτωση απομόχλευσης. Το ύψος της πιστωτικής επέκτασης οφείλεται εν μέρει στον ενδοεταιρικό δανεισμό, ως επί το πλείστον μέσω μη χρηματοπιστωτικών εταιρειών χαρτοφυλακίου. Βέβαια σε πολλές περιπτώσεις, αυτά τα δάνεια είναι απλές λογιστικές πράξεις - οι οποίες ταιριάζουν στη στρατηγική φορολογικής βελτιστοποίησης - χωρίς σημαντική σύνδεση με την πραγματική οικονομική δραστηριότητα και την οικονομική σταθερότητα.

Ο γενικός συντελεστής φορολογίας κερδών των επιχειρήσεων θα μειώνεται σταδιακά έως το 2020 και από το 33,9% που ισχύει σήμερα θα διαμορφωθεί στο 25%. Το 2018 & 19 θα ισχύσει συντελεστής 29% αλλά το 2020, ο γενικός συντελεστής φορολόγησης των επιχειρήσεων θα μειωθεί τελικά στο 25%. Έως το 2020, θα έχει επίσης καταργηθεί πλήρως η εισφορά από κέρδη των επιχειρήσεων (0,99%) η οποία είχε θεσπιστεί το 2008 ως μέτρο αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης.

Η φορολογική μεταρρύθμιση επίσης προβλέπει μία σειρά επιπλέον μειώσεων και κινήτρων τα οποία απευθύνονται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι εταιρείες με λιγότερους από 50 εργαζόμενους οι οποίες ήδη επωφελούνται από μειωμένο συντελεστή (φορολογία 25% για κέρδη έως 25.000 ευρώ) το 2018 θα δουν το συντελεστή να μειώνεται στο 20,4% και το υπολογιζόμενο όριο να αυξάνεται για κέρδη έως 100.000 ευρώ.

Παράλληλα, θα καταργηθούν διάφορα μέτρα υπολογισμού έκπτωσης φόρου συμπεριλαμβανομένων των θεωρητικών τόκων και άλλων φορολογικών πλεονεκτημάτων, τα οποία μέχρι σήμερα εκμεταλλεύονταν κυρίως οι μεγαλύτερες σε μέγεθος εταιρείες. Καταργούνται επίσης και άλλες διευκολύνσεις όπως η δυνατότητα μεταφοράς δαπανών σε επόμενα έτη και η αφαίρεση τους από τα φορολογούμενα κέρδη ενώ περιορίζονται οι εκπιπτόμενες δαπάνες όπως για παράδειγμα αυτές που αφορούν σε leasing οχημάτων.

Αναμένεται επίσης η εφαρμογή του “Anti-Tax Avoidance Directive” στις χώρες του ΟΟΣΑ, αν και δεν έχει επαρκώς επεξηγηθεί ο τρόπος εναρμόνισης της οδηγίας στις φορολογικές μεταρρυθμίσεις που έχουν εξαγγελθεί. Η εν λόγω οδηγία πραγματεύεται την αποτροπή των εταιρειών από την μεταφορά των κερδών τους από χώρα σε χώρα με σκοπό τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της PWC με τίτλο “Paying Taxes” η οποία έγινε με τη συνεργασία της Παγκόσμιας Τράπεζας και η οποία αναλύει τη συνολική φορολογική επιβάρυνση σε 190 χώρες, το Βέλγιο κατατάσσεται σαν μία από τις υψηλότερα φορολογούμενες χώρες παγκοσμίως με μέση φορολογική επιβάρυνση της τάξης του 57,1%. Η μέση συνολική φορολογική επιβάρυνση παγκοσμίως ανέρχεται σε 40,5% ενώ για τις χώρες της ΕΕ και ΕΦΤΑ στο 39,6%. Με την προγραμματιζόμενη μείωση στην φορολογία των επιχειρήσεων, το ποσοστό αναμένεται να μειωθεί σε 55,1%, ένα ποσοστό το οποίο παραμένει συγκριτικά υψηλό.

Σύμφωνα με αρκετούς αναλυτές, η φορολογική μεταρρύθμιση θα αποδειχθεί ιδιαίτερα δαπανηρή ωστόσο αυτή κρίνεται αναγκαία για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των βελγικών επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης εκφράσει αμφιβολίες ως προς την δυνατότητα κάλυψης των περιορισμένων, από τις νέες φορολογικές ρυθμίσεις, εσόδων.

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Η Βελγική οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, είναι μία από τις πλέον εξωστρεφείς οικονομίες στην Ευρώπη.

Οι εξαγωγές του Βελγίου καλύπτουν 60-65% του ΑΕΠ διαχρονικά, ενώ και οι συνολικές εισαγωγές κυμαίνονται στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το ΑΕΠ. Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργικά εργοστάσια, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου

	2013	2014	2015	2016	2017
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	238.792,4	240.228,4	235.084	249.879	269.691

Εισαγωγές αγαθών (αξία)	248.005,8	247.052	237.113,7	254.289	273.773
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-9.213,4	-6.823,9	-2.029,7	-4.410	-4.082
Εξαγωγές υπηρεσιών (αξία)	85.279	94.159	101.571	102.393	105.73
Εισαγωγές υπηρεσιών (αξία)	78.453	88.781	96.170	97.900	103.061
Ισοζύγιο υπηρεσιών (αξία)	+6.825	+5.380	+5.401	+4.494	+2.011

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Το 2017 οι εισαγωγές στο Βέλγιο αυξήθηκαν κατά 7,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ οι περισσότερες κατηγορίες παρουσίασαν αυξητική πορεία. Οι εξαγωγές από το Βέλγιο αυξήθηκαν το 2017 κατά 7,9% σε σχέση με το 2016. Γενικά η εικόνα των Βελγικών εξαγωγών είναι ανοδική την περίοδο 2012-2017 με εξαίρεση το έτος 2015.

Το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το 2017 παρουσιάζεται αρνητικό με μικρό έλλειμμα της τάξης των 4,1 δις ευρώ, ελαφρά βελτιωμένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος που το εμπορικό έλλειμμα ανήλθε σε 4,4 δις ευρώ. Οι εξαγωγές το 2017 ανήλθαν σε 269 δις € ευρώ ενώ οι εισαγωγές, 273 δις ευρώ.

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία, η βιομηχανία τροφίμων, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων και η φαρμακοβιομηχανία.

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών - κυριότεροι κλάδοι

	2016		2017		Μεταβολή στην αξία %
	Αξία	%	Αξία	%	
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	57.385	22,97	62.569	23,19	9,03
Εξοπλισμός μεταφορών	29.765	11,91	32.284	11,97	8,46
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	27.320	10,93	28.379	10,52	3,88
Ορυκτά προϊόντα	18.336	7,34	22.871	8,48	24,73
Πλαστικές ύλες	20.786	8,32	22.188	8,22	6,74

Μέταλλα & τεχνουργήματα	19.848	7,94	23.744	8,80	19,63
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	18.395	7,36	17.103	6,34	-7,02
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	15.685	6,28	16.583	6,15	5,73
Ακατέργαστα δέρματα & είδη	8.399	3,36	8.649	3,21	2,98
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.222	3,29	8.323	3,09	1,23

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Παράλληλα η χημική βιομηχανία καταλαμβάνει μεγάλο μέρος των εισαγωγών του Βελγίου καθώς και τα ορυκτά καύσιμα αφού η χώρα δεν διαθέτει τέτοιους πόρους. Παράλληλα με ετήσιο κύκλο εργασιών περίπου 48 δισεκατ. Ευρώ, η Αμβέρσα κατέχει τη πρώτη θέση παγκοσμίως στο εμπόριο διαμαντιών, παρόλο που οι πρόσφατες νομοθετικές και φορολογικές αλλαγές οι οποίες εμπερικλείονται στο «φόρο καρατίων» όπως ονομάζεται, δυσκολεύει την θέση της Αμβέρσας στο εμπόριο διαμαντιών έναντι των ανταγωνιστών της στο Ντουμπάι και στο Τελ Αβίβ, μεταξύ άλλων. Η φορολογική επιβάρυνση υπολογίζεται σε ένα κατ' αποκοπή ποσό (2,1%) στις πωλήσεις των διαμαντιών και στη συνέχεια με φορολόγηση 33%. Η επιβολή του φόρου δεν φαίνεται να επηρεάζει τις εταιρείες οι οποίες παραμένουν στο Βέλγιο ενώ η περιοχή της Αμβέρσας προσπαθεί να προσελκύσει εταιρείες διαμαντιών για εγκατάσταση στη χώρα. Η δυσκολία στη χρηματοδότηση από τράπεζες η οποία, προς το παρόν, είναι πολύ περιορισμένη φαίνεται να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα δεδομένου του ότι ο τραπεζικός κλάδος θεωρεί την αγορά διαμαντιών πολύ υψηλού ρίσκου.

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βέλγιο.

	2016		2017		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	48.518	19,08	55.162	20,14	13,69
Ορυκτά Προϊόντα	29.646	11,66	37.099	13,54	25,14
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός & τα μέρη τους.	34.602	13,61	35.994	13,14	4,02
Εξοπλισμός μεταφορών	35.494	13,96	35.438	12,94	-0,16

Μέταλλα & τεχνουργήματα	17.832	7,01	20.763	7,58	16,44
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	16.736	6,58	15.002	5,48	-10,36
Πλαστικές ύλες	13.588	5,34	14.931	5,45	9,88
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	11.921	4,69	11.804	4,31	-0,98
Φυτικά Προϊόντα	8.494	3,34	8.580	3,13	1,01
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.115	3,19	8.306	3,03	2,35

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα, ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 70% του συνόλου των συναλλαγών. Η Ελλάδα εδώ και πολλά χρόνια κατέχει μερίδιο κάτω από 1% των βελγικών εξαγωγών.

Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2017 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εξαγωγών	% στο σύνολο
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	44.963	16,3
2	ΓΑΛΛΙΑ	38.951	14,1
3	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	31.399	11,5
4	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	19.949	7
5	ΗΠΑ	14.922	5,53
6	ΙΤΑΛΙΑ	12.464	4,62
7	ΙΝΔΙΑ	7.597	2,81
8	ΙΣΠΑΝΙΑ	7.289	2,70
9	ΚΙΝΑ	6.491	2,40
10	ΠΟΛΩΝΙΑ	6.261	2,32
...			
29	ΕΛΛΑΔΑ	1.720	0,63

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Από το πίνακα διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες οι οποίες καλύπτουν το 45% των προϊόντων που εισάγει το Βέλγιο. Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί έναν σημαντικό εμπορικό εταίρο και η πιθανότητα μη-επίτευξης

συμφωνίας ΕΕ - Ηνωμένου Βασιλείου δημιουργεί ανησυχία για τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ενδεχομένου στην βελγική οικονομία. Το άμεσο κόστος για την εισαγωγή και εξαγωγή προϊόντων αναμένεται ότι θα ανέλθει σύμφωνα με διάφορες εκτιμήσεις σε 2,2 δις. Ευρώ. Οι Βέλγοι ειδικοί πιστεύουν ότι η μη συμφωνία θα επιφέρει άμεσα ή έμμεσα στο Βέλγιο απώλεια 42.000 θέσεων εργασίας. Ο αντίκτυπος πιθανής αποτυχίας των διαπραγματεύσεων για Brexit αναμένεται να είναι ισχυρότερος στην περιοχή της Φλάνδρας, δεδομένου ότι, μέσω του λιμένα της περιοχής Zeebrugge, πραγματοποιείται το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών (45% της δραστηριότητας του) προς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αναμένεται να υπάρξει μεγάλος αντίκτυπος στις εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων τα οποία αποτελούν μεγάλο μέρος των εξαγωγών του Βελγίου προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2017 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εισαγωγών	% στο σύνολο
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	55.055	20,10
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	40.622	14,83
3	ΓΑΛΛΙΑ	28.958	10,57
4	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	13.232	4,83
5	ΗΠΑ	15.174	5,54
6	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.358	4,51
7	ΙΤΑΛΙΑ	10.800	3,94
8	ΚΙΝΑ	6.821	2,49
9	ΙΑΠΩΝΙΑ	6.616	2,41
10	ΙΣΠΑΝΙΑ	6.326	2,31
...			
36	ΕΛΛΑΔΑ	391	0,143

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Το μεγαλύτερο εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την Γαλλία που φθάνει τα 9,9 δις ευρώ το 2017 ενώ με το Ηνωμένο Βασίλειο, το πλεόνασμα υπολογίζεται σε 6,2 δις ευρώ. Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως μεταφορικά μέσα ενώ στην Γαλλία, οι βελγικές εξαγωγές είναι περισσότερο διαφοροποιημένες και αφορούν μεταφορικά μέσα, χημικά, μέταλλα και τεχνουργήματα από μέταλλο, ορυκτά. Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία το οποίο ανέρχεται σε 23,6 δις ευρώ και οφείλεται σε μεγάλο

βαθμό, στην μεταφορά πετρελαιοειδών από το λιμάνι του Ρότερνταμ. Το δεύτερο δε μεγαλύτερο σε μέγεθος έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, της τάξης των 10,8 δις ευρώ, εμφανίζεται με την Ιρλανδία, λόγω της μεγάλης αύξησης των εισαγωγών σε φάρμακα τα οποία αποτελούν το 90% του συνόλου των εισαγωγών από τη χώρα. Οι εξαγωγές του Βελγίου προς την Ιρλανδία ανήλθαν σε 1,597 δις το 2016 και 1,551 δις το 2017 ενώ οι εισαγωγές από το 2016 και μετά παρουσίασαν αλματώδη άνοδο αποκλειστικά λόγω της εισαγωγής φαρμάκων.

1.2 Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξέλλες. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 370,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2014) το Βέλγιο είναι μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα, Βρυξέλλες, έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κάτοικοι), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες .

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.258.434 κάτοικοι (στοιχεία 2015) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,46 εκατ. κάτοικοι),
- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη (ολλανδικά), και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία. Βέβαια οι οικονομικές διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στις διαφορές στο κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών. Το 2016, με μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα στο Βέλγιο € 37.369, η περιοχή της Βαλλονίας το είχε κατά κεφαλήν εισόδημα 27.220 ευρώ, αρκετά χαμηλότερο από το μέσο εισόδημα, η περιοχή των Βρυξελλών 63.790 πολύ υψηλότερα από το κατά κεφαλήν της χώρας και η περιοχή της Φλάνδρας 38.288 ευρώ.

Η περιοχή της Φλάνδρας συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της βιομηχανικής παραγωγής του Βελγίου και πραγματοποιεί το 83,22% των βελγικών εξαγωγών. Παράλληλα αποτελεί την κυριότερη περιοχή προσέλκυσης επενδύσεων, υποδεχόμενη 215 νέες επενδύσεις το 2017 και

προσθέτοντας 5.830 νέες θέσεις εργασίας. Παράλληλα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κέντρα logistics στην Ευρώπη με 800 Ευρωπαϊκά Κέντρα διανομής (European Distribution Centres).

Σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής της Φλάνδρας διαδραματίζει και η ανάπτυξη του λιμένα της Αμβέρσας και η θέση του ως δεύτερου σε εμπορική κίνηση στην Ευρώπη. Η θέση του λιμένα σε συνδυασμό με τις ανεπτυγμένες υποδομές πρόσβασης σε αυτό -αυτοκινητόδρομοι, σιδηροδρομικές συνδέσεις κλπ.- συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

Η υποδομή μεταφορών και επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ολόκληρη τη χώρα όσον αφορά στους μεγάλους δρόμους, τους σιδηροδρόμους, τις πλωτές οδούς, τα διεθνή αεροδρόμια (Βρυξέλλες, Λιέγη, Charleroi, Ostend, Αμβέρσα και Courtrai) και θαλάσσιους λιμένες (Αμβέρσα, Zeebrugge, Γάνδη και Οσάνδη). Το Βέλγιο διαθέτει ένα από τα πλέον ανεπτυγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα "ευρείας ζώνης" στην Ευρώπη.

1.3 Οικονομικές προβλέψεις

Στο Βέλγιο η ανάπτυξη του ΑΕΠ στο πρώτο τέταρτο του 2018 υπολογίζεται σε 0,3%, ελαφρώς χαμηλότερο ποσοστό από αυτό της Ευρωζώνης κυρίως λόγω της δυναμικότητας των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν ότι το 2018 το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,3% και αντίστοιχα 1,5% το 2019 σε αντιπαραβολή με 2,2% και 1,5% στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα αντίστοιχα έτη. Οι δείκτες καταναλωτικής και επιχειρηματικής εμπιστοσύνης, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα. Ωστόσο είναι σε εμφανώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με αυτούς που καταγράφηκαν στο τέλος του 2017. Αν κι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας έχει μειωθεί, η απασχόληση συνεχίζει να είναι σε σχετικά υψηλά επίπεδα.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα από 1% του ΑΕΠ αναμένεται να φτάσει στο 1,2% το 2018 και στο 1,4% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2019. Προβλέπεται αργή μείωση του χρέους του δημόσιου τομέα, πιο συγκεκριμένα, από σχεδόν 102% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2018 σε 100,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2019. Το Μάιο του 2018, ο πληθωρισμός υπολογιζόταν σε 2,3% ενώ η πρόβλεψη για το σύνολο του έτους είναι στο 1,9% και για το 2019 στο 1,7% σε σύγκριση με το προβλεπόμενο για την Ευρωζώνη 1,6% το 2018 και 1,5% το 2019. Ο βασικός (core) πληθωρισμός στο Βέλγιο φαίνεται να παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Τόσο το 2015 όσο και το 2016, ο πληθωρισμός ήταν διπλάσιος από αυτόν της Ευρωζώνης (1,6% σε αντίθεση με το 0,8% για το 2015 και 1,8% σε αντίθεση με το 0,9% για το 2016). Την ίδια κατεύθυνση ακολουθεί κι ο συνολικός

πληθωρισμός ο οποίος ήταν υψηλότερος σε σχέση με αυτό της Ευρωζώνης. Γενικά, διαπιστώνεται ότι ο συνολικός πληθωρισμός στο Βέλγιο παρουσιάζει μεγαλύτερη διακύμανση σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Το δεύτερο τέταρτο του 2018, τα spreads στο Βέλγιο, συμβαδίζοντας με τις εξελίξεις στην Ευρωζώνη, διευρύνθηκαν κατά 11 μονάδες βάσης.

Στοιχεία για τις προβλέψεις για τα έτη 2019-2020 παρουσιάζονται στο παράρτημα της έκθεσης (πίνακας 17) όπου παρατίθενται και οι βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες του Βελγίου με την εξέλιξη τους από το 2017 αλλά και τις προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας για τα επόμενα έτη.

1.4 Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου

Το Βέλγιο εκτός από ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει παρουσία και συμμετοχή σε πληθώρα διεθνών οργανισμών. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι το NATO, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), οΟΟΣΑ, Paris Club, Σύμβαση Schengen, ΟΗΕ, κλπ. Πλήρη βάση δεδομένων διεθνών συμφωνιών που έχει υπογράψει το Βέλγιο από το έτος 1987 μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στην σχετική ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών, στην διεύθυνση [http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base de donnees traies](http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base%20de%20donnees%20traites)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου

2.1 Διμερές εμπόριο

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι βελγικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά περίπου 180 εκατομμύρια ευρώ το 2017 ενώ και οι ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο σημείωσαν επίσης σημαντική αύξηση της τάξης των 50 εκατ. ευρώ. Έτσι, ενώ οι ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζουν αύξηση οι εισαγωγές αυξάνονται επίσης, διατηρώντας το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας με το Βέλγιο ελλειμματικό.

2.1.1.1 Εμπόριο αγαθών

Οι εξαγωγές της Ελλάδας στο Βέλγιο την τελευταία πενταετία αυξήθηκαν κατά περίπου 100 εκατ. Ευρώ ή 30% ενώ επίσης οι βελγικές εξαγωγές προς την Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 38%. Ο όγκος εμπορίου των δύο χωρών αυξήθηκε από 1.540 εκατ. ευρώ το 2013 σε 2.111 εκατ. ευρώ το 2017 και σε ποσοστό κατά 37% την τελευταία πενταετία.

Πίνακας 77: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	2016	2017
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	299	317	340	345	391
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	1.241	1385	1.458	1.551	1.720
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-941	-1.068	-1.117,1	-1.206	-1.328

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

Το κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν παραμένει ο καπνός και τα προϊόντα καπνού διακινούμενα από πολυεθνική εταιρεία ωστόσο ανάλογα με το έτος, παρουσιάζονται σημαντικές διακυμάνσεις. Το 2016 τα προϊόντα καπνού παρουσίασαν σημαντική μείωση αλλά επανήλθαν σε επίπεδα του 100 εκατ. ευρώ το 2017. Μεγάλη επίσης κατηγορία αποτελούν τα παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών. Εκτός από σημαντική μείωση των εξαγωγών σε αυτή την κατηγορία, οι υπόλοιπες κατηγορίες τροφίμων και ποτών δείχνουν αυξητική τάση. Αυτό δικαιολογείται από το αυξημένο ενδιαφέρον που διαπιστώνουμε για εξαγωγές ελληνικών προϊόντων κυρίως στον τομέα των τροφίμων.

Επίσης, σημαντική μείωση παρουσίασαν το 2017 και οι εξαγωγές οχημάτων (επανεξαγωγή μεταχειρισμένων οχημάτων) οι πωλήσεις των οποίων αυξήθηκαν σημαντικά κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Πίνακας 8 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Κωδ.	Κατηγορία Προϊόντος	2016		2017		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
24	Καπνά & προϊόντα καπνού	65.961	19,12	96.728	24,74	46,64
99	Εμπιστευτικά	52.823	15,31	51.110	13,07	-3,24
20	Παρ/τα φρούτων & λαχανικών	49.931	14,47	28.334	7,25	-43,25
39	Πλαστικές ύλες	25.599	7,42	29.358	7,51	14,68
76	Αργίλιο και τεχνουργήματα	18.979	5,50	16.692	4,27	-12,05
87	Εξοπλισμός χειρσαίων μεταφορών	15.461	4,48	3.334	0,85	-78,43
61	Πλεκτά ενδύματα	14.441	4,19	15.768	4,03	9,19
74	Προϊόντα χαλκού	14.184	4,11	16.256	4,16	14,61
38	Διάφορα προϊόντα χημικών βιομηχανιών	13.942	4,04	6.596	1,69	-52,69
30	Φαρμακευτικά	9.830	2,85	11.092	2,84	12,84
84	Μηχανολογικός εξοπλισμός	9.722	2,82	8.079	2,07	-16,9
4	Γαλακτοκομικά προϊόντα	8.690	2,52	10.510	2,69	20,94
85	Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	5.501	1,59	8.442	2,16	53,46
8	Καρποί & φρούτα νωπά	4.668	1,35	3.530	0,90	-24,38
71	Πολύτιμα μέταλλα, λίθοι, κοσμήματα	4.461	1,29	2.451	0,63	-45,06
19	Παρ/τα δημητριακών	4.048	1,17	4.669	1,19	15,34
15	Ζωικά και φυτικά λίπη & έλαια	3.063	0,89	4.321	1,11	41,07
73	Χαλυβουργικά προϊόντα	3.034	0,88	3.943	1,01	29,96
21	Διάφορα παρ/τα διατροφής	2.964	0,86	3.976	1,02	34,14
90	Όργανα & συσκευές ακριβείας	2.895	0,84	3.000	0,77	3,63
25	Ορυκτά πετρώματα	2.891	0,84	3.374	0,86	16,71
22	Ποτά	2.871	0,83	3.729	0,95	29,89
94	Έπιπλα	2.136	0,62	3.240	0,83	51,69
34	Σαπούνια, προϊόντα καθαρισμού & στιλβώσεως	1.953	0,57	1.033	0,26	-47,11
33	Αιθέρια έλαια, προϊόντα αρωματοποιίας, καλλυντικά	1.953	0,57	4.596	1,18	135,33
48	Χαρτόνια	1.872	0,54	1.840	0,47	-1,71
64	Υποδήματα & αξεσουάρ	1.663	0,48	1.664	0,43	0,06

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 98: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2017 – 10 κυριότερα προϊόντα

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)
2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	74.433.050
99SS'	Λοιπά προϊόντα	51.101.588
2402'	Πούρα, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα με κομμένα τα άκρα, πουράκια και τσιγάρα, από καπνό ή υποκατάστατα του καπνού	21.607.740
3924'	Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής και καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες	18.496.825
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια).	16.561.060
6106'	Μπλούζες και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζιέ, πλεκτές, για γυναίκες ή κορίτσια (εκτός από τι-σερτ και φανελάκια)	13.560.612
7411'	Σωλήνες από χαλκό	13.521.083
2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα	13.003.877
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006)	10.962.480
2608'	Μεταλλεύματα ψευδαργύρου και τα εμπλουτισμένα από αυτά	8.183.645

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Περισσότερα κατηγορίες προϊόντων με βάση τον τετραψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ παρατίθενται στον Πίνακα 18, Παράρτημα 4.1.

Στον επόμενο πίνακα, παρατίθενται στοιχεία για τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων που εισάγονται στην Ελλάδα σύμφωνα με τα Βελγικά στοιχεία (Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux) για τα έτη 2016 και 2017. Βασικές κατηγορίες αποτελούν τα προϊόντα χημικών βιομηχανιών και τα μηχανήματα / ηλεκτρικός εξοπλισμός. Επίσης σημαντική αύξηση παρουσιάζουν τα προϊόντα διατροφής και τα ποτά με σημαντικότερα προϊόντα τα παρασκευασμένα λαχανικά, τα προϊόντα σοκολατοποιίας και τα κρέατα βοειδών.

Πίνακας 10 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

	2016		2017		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών βιομηχανιών και συνδεδεμένων βιομηχανιών.	239.728	15,46	312.621	18,18	30,41
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	128.272	8,27	121.326	7,05	-5,42
Προϊόντα διατροφής, ποτά, αλκοολούχα και ξύδι Καπνά & προϊόντα καπνού	108.227 108.227	6,98	132.707 132.707	7,72	22,62
Εξοπλισμός χερσαίων μεταφορών	121.448	7,83	115.757	6,73	-4,69
Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα καουτσούκ και προϊόντα από καουτσούκ.	81.717	5,27	87.508	5,09	7,87
Ορυκτά προϊόντα	59.142	3,81	76.823	4,47	29,90
Ζώντα ζώα και ζωικά προϊόντα	59.547	3,84	70.142	4,08	17,79
Οπτικής, φωτογραφίας ή κινηματογραφίας, ιατρικά και χειρουργικά εργαλεία Ρολόγια, μουσικά όργανα. Μέρη και εξαρτήματά τους	47.003	3,03	66.704	3,88	41,91
Μέταλλα κοινά και τεχνουργήματα από αυτά τα μέταλλα	45.594	2,94	42.109	2,45	-7,64
Κλωστοϋφαντουργικές ύλες και τεχνουργήματα	39.857	2,57	29.701	1,73	-25,49

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Βέλγιο αφορούν φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό, ακολουθούμενα από οχήματα και μέρη οχημάτων. Σημαντικές κατηγορίες επίσης αποτελούν τα υποδήματα καθώς και συσκευές τεχνητού κλιματισμού.

Πίνακας 91: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – κυριότερα προϊόντα

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΕΙΑ (ευρώ)
3002'	Αίμα ανθρώπου. Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις.	158.351.196
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς,	154.350.889
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια).	92.876.160
9018'	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, ό. συμπ. οι σπινθηρογράφοι και άλλες συσκευές ηλεκτροθεραπείας	73.555.617
8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων (εκτός από τα αστικά λεωφορεία της κλάσης 8702),	69.469.530
6404'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη ή δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το άνω μέρος από υφαντικές ύλες (εκτός των υποδημάτων που έχουν το χαρακτήρα παιχνιδιών)	53.041.846
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	43.172.570
8708'	Μέρη και εξαρτήματα για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα φορτηγά οχήματα και αυτοκίνητα οχήματα ειδικών χρήσεων των κλάσεων 8701 έως 8705	37.958.173
1701'	Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο ή από τεύτλα και ζαχαρώδη χημικώς καθαρή, σε στερεή κατάσταση	35.975.713
8415'	Συσκευές τεχνητού κλίματος, που αποτελούνται από ανεμιστήρα με κινητήρα και διατάξεις για τη μεταβολή της θερμοκρασίας και της περιεκτικότητας του αέρα σε υγρασία	32.895.733

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον ως άνω πίνακα περιλαμβάνονται τα 10 κυριότερα προϊόντα που εισάγονται από το Βέλγιο με βάση τον τετραψήφιο κωδικό σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Πλήρης κατάλογος προϊόντων που εισήχθησαν από το Βέλγιο το 2017 με βάση τον τετραψήφιο κωδικό σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας παρατίθενται στο Παράρτημα 4.1 (Πίνακας 19)

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες όπως η ομογένεια, μπορούν να συνδράμουν αποτελεσματικά στην περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων. Σύμφωνα με τα παρακάτω στοιχεία ο αριθμός των αφίξεων από το 2013 έως και το 2017 αυξήθηκε κατά περίπου 180.000 γεγονός που κάνει την Ελλάδα ένα πολύ δημοφιλή τουριστικό προορισμό.

Πίνακας 102: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

	2013	2014	2015	2016	2017
Αφίξεις από το Βέλγιο στην Ελλάδα	344,6	409,2	482,5	467,2	526,8
Μεταβολή	-	25,4%	18,5%	-3,1%	12,6%
Εισπράξεις από Βέλγιο	283.200	311.800	373.100	317.600	341.400

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Οι εισπράξεις συνδέονται άμεσα με τον τουρισμό και ο κυριότερος όγκος αυτών συμπίπτει με την τουριστική περίοδο και πραγματοποιείται το τρίτο τρίμηνο κάθε έτους (Ιούλιος-Σεπτέμβριος).

2.2 Άμεσες επενδύσεις

Το Βέλγιο κατέλαβε την 52^η θέση στην κατάταξη του ετήσιου οδηγού Doing Business 2018 τον οποίο εκδίδει η Παγκόσμια Τράπεζα, ο οποίος κατατάσσει 190 χώρες με βάση την ευκολία του επιχειρείν. Στις επιμέρους παραμέτρους της κατάταξης, το Βέλγιο κατατάσσεται στην 16^η θέση σχετικά με την ευκολία ίδρυσης επιχείρησης και στη 1^η θέση (μαζί με την Γαλλία και την Ολλανδία) στην ευκολία διεξαγωγής διασυνοριακού εμπορίου. Πολύ ψηλά στην κατάταξη είναι επίσης σε ότι αφορά τις πτωχευτικές διαδικασίες (11^η θέση). Αντίθετα, πολύ χαμηλά στην κατάταξη βρίσκεται σε ότι αφορά την ηλεκτροδότηση (103^η θέση), καταχώρηση ακινήτων (138^η θέση), παροχή πιστώσεων (105^η θέση). Ενδιάμεσες θέσεις κατέχει σε ότι αφορά την διαδικασία έκδοσης αδειών κατασκευής (39^η θέση) προστασία των μετόχων της μειοψηφίας (57^η θέση) και πληρωμή φόρων (59^η θέση).

Το Βέλγιο υποχώρησε 10 θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη σε σχέση με το προηγούμενο έτος, παρόλο που όπως τονίζει ο οδηγός «Doing Business 2018» το προηγούμενο έτος έκανε σημαντικές μεταρρυθμίσεις

στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα να μειώσει σημαντικά το εργασιακό κόστος.

2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο αφορούν στους τομείς της πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού, εισαγωγής τροφίμων και ποτών, φυσικών καλλυντικών και ειδών επίπλωσης γραφείου και σπιτιού. Σύμφωνα με τα παρακάτω στοιχεία, η ροή των ελληνικών επενδύσεων στη βελγική αγορά είναι σχετικά μικρή.

Πίνακας 1311: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

(ποσά σε εκατ. Ευρώ)	2013	2014	2015	2016	2017
Ροές	-3	1	1	-1	0

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Σημαντική παρουσία στο Βέλγιο έχει η εταιρεία Intrasoft International S.A. στον τομέα παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η εταιρεία (με έδρα το Λουξεμβούργο και γραφείο στις Βρυξέλλες) απασχολεί περισσότερα από 150 άτομα και είναι από τους βασικούς πάροχους υπηρεσιών πληροφορικής δημοσίων υπηρεσιών του Βελγίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών του Βελγίου (Proximus), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών και οργάνων. Στον ίδιο κλάδο απασχολούνται περιστασιακά άλλες ελληνικές εταιρείες, σε διάφορα έργα προς ευρωπαϊκούς κυρίως αλλά και βελγικούς φορείς.

Σημαντικό γεγονός υπήρξε η μεταφορά της έδρας του μεγάλου ελληνικού μεταλλουργικού ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο και η είσοδος της μετοχής του στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Η είσοδος της Βιοχάλκο στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2013. Έτσι τον Νοέμβριο του 2013, έλαβαν χώρα δύο εταιρικές συγχωνεύσεις, η πρώτη μεταξύ των βελγικών επιχειρήσεων Cofidin (όμιλος συμμετοχών που κατείχε το 13,3% του μετοχικού κεφαλαίου της Βιοχάλκο) και Viohalco S.A. (θυγατρική εταιρεία συμμετοχών του ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο). Τον Δεκέμβριο 2016, οι εταιρείες Σωληνοργία Κορίνθου Συμμετοχών και Ελληνικά καλώδια Συμμετοχών απορροφήθηκαν από την εταιρεία Cenergy Holdings με έδρα το Βέλγιο. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις των δύο εταιρειών, όπως ανακοίνωσε στον τύπο η εταιρεία, θα παραμείνουν στην Ελλάδα.

Τον Οκτώβριο του 2017, η εταιρεία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση αξίας 70 εκ. ευρώ με την Dredging International NV, μέλος του Ομίλου DEME, για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων υψηλής τάσης. Τα καλώδια θα χρησιμοποιηθούν για τη σταδιακή διασύνδεση αιολικών πάρκων στο βέλγικο τμήμα της Βόρειας Θάλασσας με το χερσαίο δίκτυο υψηλής τάσης στην περιοχή Zeebrugge του Βελγίου. Τα υποβρύχια καλώδια θα κατασκευαστούν στο εργοστάσιο της θυγατρικής της Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., Fulgor στην Κόρινθο.

Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, ορισμένες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres η οποία διαθέτει κατάστημα σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, αλλά παράλληλα έχει επιτύχει διανομή των προϊόντων του σε μεγάλο αριθμό φαρμακείων.

Επισημαίνουμε ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με πολύ μεγάλη διεθνή παρουσία, η Leonidas, είναι ιδιοκτησίας ελλήνων ομογενών του Βελγίου.

Η στρωματοποιία και εταιρεία ειδών επίπλωσης και σπιτιού COCOMAT διαθέτει κατάστημα στην Αμβέρσα.

Η ελληνική βιομηχανία ειδών επίπλωσης γραφείων Δρομέας, εγκαινίασε στα τέλη του 2015 μεγάλο κατάστημα σε προάστιο των Βρυξελλών. Η Δρομέας είναι μεγάλος προμηθευτής επίπλων της Έυρ. Επιτροπής και άλλων ευρωπαϊκών οργάνων. Το τελευταίο διάστημα δραστηριοποιείται και στην βελγική αγορά.

Η εταιρεία ERGON διαθέτει κατάστημα λιανεμπορικής διάθεσης τροφίμων, το οποίο συνδυάζει την παροχή υπηρεσιών εστίασης με την πώληση υψηλής ποιότητας ελληνικών γαστρονομικών προϊόντων.

Η Doctoranytime Βελγίου (Doctoranytime.be) είναι δημιούργημα της αντίστοιχης ελληνικής startup η οποία αφορά σε online κρατήσεις για ραντεβού με ιατρούς. Η προσαρμογή της ελληνικής πλατφόρμας στην ιατρική αγορά του Βελγίου έγινε το 2016 με την άντληση χρηματοδότησης ενός εκατομμυρίου ευρώ και μέσα στους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, έχει ήδη επιτύχει σημαντική επισκεψιμότητα μέσω ενός δικτύου 1.000 εγγεγραμμένων ιατρών. Βασικοί χρηματοδότες και μέτοχοι είναι οι Απόστολος Αποστολάκης και Ελευθερία Ζούρου με συνιδρυτή και Γενικό Διευθυντή του Βελγικού τμήματος τον Sylvain Niset. Οι δυο εταιρείες έχουν 40 άτομα προσωπικό με κέντρο ανάπτυξης και ερευνών (R&D) την Ελλάδα.

Η εταιρεία VIVA και ειδικότερα η εταιρεία VivaWallet άνοιξε γραφείο στις Βρυξέλλες ξεκινώντας την δραστηριότητα της από το 2016. Η Viva Wallet αποτελεί αδειοδοτημένο Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος για όλες τις εντός χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Πληρωμών (EOX-31) ενώ παράλληλα είναι Principal Member της Mastercard & της Visa καθώς και συνεργάτης της Alipay για την Ευρώπη.

Επεκτάθηκε επίσης έως το 2019 η σύμβαση της ελληνικής εταιρείας Veridos Ματσούκης Α.Ε. με το Ινστιτούτο Οδικών και Εμπορευματικών Μεταφορών του Βελγίου (L'Institut Transport routier & Logistique Belgique) για την παράδοση ταχογράφων υψηλής ποιότητας στο Υπουργείο Μεταφορών του Βελγίου. Σύμφωνα με την εταιρεία, παραδίδονται σε ετήσια βάση 25.000 ταχογράφοι στο Βέλγιο, ενώ η εταιρεία τροφοδοτεί με διαβατήρια, ταυτότητες, άδειες οδήγησης κλπ. πολλές χώρες.

Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εισαγωγικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο είναι μικρομεσαίου μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο των εισαγωγών και εμπορίου τροφίμων και ποτών. Η ελληνική ομογένεια του Βελγίου σε κάποιο βαθμό ασχολείται με εισαγωγή ελληνικών τροφίμων τα οποία κυρίως προορίζονται/προωθούνται σε καταστήματα εστίασης. Υπάρχει μεγάλος αριθμός ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο ενώ μερικά από αυτά ειδικεύονται σε υψηλού επιπέδου γαστρονομία και έχουν διακριθεί.

Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνών ομογενών οι οποίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών.

Τέλος στο Βέλγιο δραστηριοποιούνται δύο επιχειρηματικοί σύνδεσμοι ελληνικού ενδιαφέροντος, το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο και η Bucephalos Business Association.

2.2.2 Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Με σχετικά μικρή παρουσία, η πλειονότητα των βελγικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας απασχολούνται στον τομέα φαρμακευτικών προϊόντων, βιομηχανία πλαστικών και χημικών και τροφίμων.

Πίνακας 14: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

ΑΜΕΣΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

(ποσά σε εκ.)	2013	2014	2015	2016	2017
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (απόθεμα)	921,3	989,6	1300,5	1455,2	-

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Η σημαντικότερη βελγική επένδυση στην Ελλάδα είναι η εξαγορά της ελληνικής λιανεμπορικής αλυσίδας τροφίμων ΑΒ Βασιλόπουλος από τον βελγικό όμιλο DELHAIZE το 1992.

Το 2016, ο βελγικών συμφερόντων όμιλος Ravago εξαγόρασε την εταιρεία ΔΕΛΤΑ Χημική και στην συνέχεια εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της ελληνικής εταιρείας ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ από την οικογένεια Αντωνάτου. Η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ δραστηριοποιείται στον τομέα διανομής πλαστικών προϊόντων και διαθέτει ιδιόκτητες αποθήκες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι οποίες λειτουργούν ως κέντρα διανομής. Η Ravago, όμιλος βελγικών συμφερόντων με έδρα το Λουξεμβούργο, είναι ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους παραγωγής πρώτων υλών για πλαστικά, με 230 γραφεία σε περισσότερες από 50 χώρες σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει 30 παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σημαντικές επενδύσεις βελγικών εταιρειών στην Ελλάδα είναι η βιομηχανία πλαστικών Resilux η οποία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών συσκευασίας τύπου PET, στην Πάτρα, αυτή της βιομηχανίας σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS (στα Οινόφυτα), αλλά και αυτή της Brown Holdings S.A. στην Θήβα με μονάδα παραγωγής πλαστικών και χάρτινων υλικών συσκευασίας (ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.).

Βελγική παρουσία μικρής κλίμακας, όπως γραφεία πωλήσεων υπάρχουν ακόμη στους κλάδους υπηρεσιών logistics, καθώς και εμπορίου διαφόρων προϊόντων όπως ειδών διατροφής, ποτών, αγροτικών προϊόντων, ενδυμάτων, μηχανολογικού εξοπλισμού, μεταφορικού εξοπλισμού, συστημάτων κλιματισμού, ιατρικών και εργαστηριακών ειδών, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων – μεταξύ των οποίων το γραφείο της χημικής βιομηχανίας SOLVAY στην Αθήνα.

Στις 30.12.2016 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Βελγικής τράπεζας KBC (KBC Group) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ) για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της στην Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB) και του 100% της θυγατρικής της εταιρείας Interlease E.A.D. Το τίμημα ανήλθε στα 610 εκατομμύρια ευρώ.

Επενδυτικό ενδιαφέρον για την χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια επιδείξει η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% και προτίθεται να επενδύσει σε έργα κατασκευής του ελληνικού τμήματος του αγωγού, ενώ για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ στον οποίο αναδείχθηκε πλειοδότης η κοινοπραξία των εταιρειών Snam SpA, Enagás Internacional SLU και της βελγικής Fluxys, το επενδυτικό σχήμα στο οποίο συμμετείχε και η Fluxys υπέβαλλε την υψηλότερη προσφορά.

Επίσης τον Δεκέμβριο του 2017, η βελγική ναυτιλιακή εταιρεία Europan NV ανακοίνωσε την εξαγορά της Gener8 Maritime, συμφερόντων του εφοπλιστή Πήτερ Γεωργιόπουλου. Πρόκειται για μία συμφωνία ύψους 504 εκατ. δολ. στην αγορά των τάνκερ και τη δημιουργία ενός κολοσσού

με χρηματιστηριακή αξία ύψους 1,8 δισ. δολαρίων, σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος της Europan (8,10 δολ.) στις 20 Δεκεμβρίου 2017, η οποία ήταν η ημερομηνία ανακοίνωσης της συμφωνίας. Η συμφωνία προβλέπει ότι κάθε 0,7272 μετοχές της Europan θα ανταλλάσσονται με μία μετοχή της Gener8. Η Europan θα κατέχει ποσοστό 72% στη νέα εταιρία ενώ το υπόλοιπο θα ανήκει στη Gener8.

Σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα, υπάρχουν 16 φλαμανδικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Τα στοιχεία των επιχειρήσεων διατίθεται στο παράρτημα 4.1 (πίνακας 20).

2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής :

- Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).
- Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)
- Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).
- Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).
- Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).
- Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.
Στα πλαίσια επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο του 2005 πραγματοποιήθηκε επιχειρηματική αποστολή με στόχο την ανανέωση των διμερών σχέσεων, και της οικονομικής συνεργασίας

με το Βέλγιο. Κατά την διάρκεια της επίσημης επίσκεψης υπεγράφη Κοινή Δήλωση μεταξύ της ηγεσίας της Ένωσης Βέλγων Επιχειρηματιών και του ΣΕΒ, αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την οποία συνυπέγραψε και ο τότε πρόεδρος και νυν βασιλιάς του Βελγίου Φίλιππο.

2.4 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2017

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βρυξελλών οργάνωσε ή συνδιοργάνωσε τις ακόλουθες εκδηλώσεις :

Εκδηλώσεις προβολής Πελοποννησιακού οίνου στις Βρυξέλλες (13-14/1/2017)

Πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, μεταξύ 13-14 Ιανουαρίου 2017 εκδήλωση οινογνωσίας σε συνεργασία με την Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνα Πελοποννήσου (ΕΝΟΑΠ). Η επίσκεψη στις Βρυξέλλες και οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με το Γραφείο Ο.Ε.Υ. καθώς και το ελληνικό εστιατόριο «Στροφιλιά». Η εκδήλωση εγκαινιάστηκε την Παρασκευή, 13 Ιανουαρίου σε αίθουσα της Πρεσβείας όπου πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις των οίνων της Πελοποννήσου στα Φλαμανδικά και στα Γαλλικά από την βραβευμένη οινολόγο κα Vicky Corbeels. Η κα Corbeels από το 2015 ασχολείται ενεργά με την προώθηση του ελληνικού κρασιού στο Βέλγιο και με τις δύο παρουσιάσεις (45' η κάθε μία) έδωσε μια πλήρη εικόνα των ποικιλιών οίνου που παράγονται στην Πελοπόννησο. Στην συνέχεια ακολούθησε οινογνωσία από τους καλεσμένους στην αίθουσα. Το Σάββατο 14 Ιανουαρίου μεταξύ 15.00 - 19.30 οι οίνοι εκτέθηκαν στο ελληνικό εστιατόριο «Στροφιλιά» σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, όπου προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να τα δοκιμάσουν και να συζητήσουν με τους αντιπροσώπους-παραγωγούς. Στην παρουσίαση συμμετείχαν 10 έλληνες παραγωγοί (Γαία οίνοι –κ. Ιωάννης Παρασκευόπουλος, Estate Constantin Gofas, Κατώγι και Στροφιλιά οινοποιεία, Οινοποιία Μονεμβασία, Κτήμα Παλυβού, Οινοποιία Παναγιωτόπουλου, Οινοποιεία Σέμελη, Οινοποιείο Σκούρα, Οργανικό οινοποιείο Τετράμυθος, Οινοποιία Τρούπη και Οινοποιείο Τσελέπου). Οι προσκεκλημένοι ήταν βέλγοι οινολόγοι, sommelier και δημοσιογράφοι που ασχολούνται με θέματα εστίασης. Περισσότεροι από 40 ειδικοί παρακολούθησαν τις παρουσιάσεις της Παρασκευής 13 Ιανουαρίου, σε κάποια από τις δύο γλώσσες, ενώ παρέμειναν στον χώρο για δοκιμή των οίνων και το Σάββατο 14 Ιανουαρίου σημαντικός αριθμός

ειδικών προσήλθαν κατά την διάρκεια της οινογνωσίας από το εστιατόριο «Στροφιλιά».

Ελληνική συμμετοχή στην Διεθνή Έκθεση “Seafood Expo Global 2017” στις Βρυξέλλες (25-27/4/2017)

Η έκθεση του κλάδου αλιείας και μηχανολογικού εξοπλισμού “Seafood Expo Global 2017” πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, μεταξύ 25-27 Απριλίου 2017, στο εκθεσιακό κέντρο των Βρυξελλών (EXPO BRUSSELS). Η έκθεση που πραγματοποιείται σε ετήσια βάση, απευθύνεται σε επαγγελματίες του κλάδου και είναι από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως με περισσότερους από 1700 εκθέτες από 75 χώρες. Η Ελληνική συμμετοχή περιελάμβανε συνολικά 7 εταιρείες από τις οποίες οι 5 ήταν τοποθετημένες σε κεντρικό σημείο με εθνικό περίπτερο (Nireus Aquaculture, Andromeda Group, Galaxidi Marine Farm, Kefalonia Fisheries, Selonta Aquaculture) και οι άλλες δύο βρίσκονταν στον χώρο όπου φιλοξενούνταν οι εταιρείες μηχανολογικού εξοπλισμού σε ενιαίο περίπτερο (Thema automation, Malidakis Corp). Στο Ελληνικό περίπτερο όπως και τα προηγούμενα χρόνια ο Έλληνας Chef κ. Βασάλος μαγείρευε και προσέφερε εδέσματα με βάση τα ελληνικά προϊόντα, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

Επιχειρηματική αποστολή Επιμελητηρίου Χανίων στις Βρυξέλλες (5.5.2017)

Το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Χανίων και την μη-κυβερνητική οργάνωση A Discovering Network asbl, διοργάνωσε την Παρασκευή 5 Μαΐου 2017 στον χώρο της Πρεσβείας, επιχειρηματική αποστολή με την συμμετοχή 10 επιχειρήσεων μελών του Επιμελητηρίου Χανίων και μίας εταιρείας από την Αθήνα. Η αποστολή περιελάμβανε συναντήσεις (B2B) με τοπικές επιχειρήσεις εισαγωγής, προώθησης και διανομής προϊόντων στο Βέλγιο καθώς και προβολή των προϊόντων τους στα πλαίσια του Ελληνικού stand στη γιορτή Fete du Pain το Σάββατο 6 Μαΐου. Οι συναντήσεις έφεραν σε επαφή τις ελληνικές επιχειρήσεις με αντίστοιχες εισαγωγικές στο Βέλγιο με σκοπό να διερευνήσουν δυνατότητες συνεργασίας στη βελγική αγορά. Το Γραφείο ΟΕΥ απέστειλε περισσότερες από 180 προσκλήσεις προς εισαγωγείς προϊόντων, επιχειρήσεις Βελγικών και Ελληνικών συμφερόντων, εκπροσώπους μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων του Βελγίου, αλυσίδες delicatessen, εστιατορές κυρίως ελληνικών καταστημάτων και δημοσιογράφους κλαδικού τύπου. Συμμετείχαν οι παρακάτω 11 ελληνικές επιχειρήσεις:

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε. - MILLS OF CRETE : Αλεύρι,
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΥΜΩΝ & ΟΙΝΩΝ ΑΕ – ΒΙΟΧΥΜ : Φυσικούς Χυμούς,
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε. –MILK
PROCESSING INDUSTRY OF CRETE S.A.: Γαλακτοκομικά,
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ «ΑΝΑΤΟΛΗ» : Ελαιόλαδο, λάδι,
Φυτικά καλλυντικά,
ΑΝΩΣΚΕΛΗ ΑΒΕΕ : Ελαιόλαδο,
ΠΕΡΡΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΤΟΠΟΙΑ
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ: Αρτοσκευάσματα, βουτήματα,
ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΡΩΜΑ ΚΡΗΤΗΣ: Μέλι,
ρακόμελο,
ΑΦΟΙ ΑΝΤΩΝΑΚΗ Ε.Π.Ε: Βαλσάμικο και ξύδι,
ΒΑΣ.ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΦΕ:
Ελληνικός καφές,
ΝΤΟΥΡΟΥΝΤΑΚΗΣ Ν. Ο.Ε.Β.Ε.: Προϊόντα Αρτοποιίας SPAROZA-
Αρωματικά βότανα, Τσάι.

Σύμφωνα με ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες και την Διευθύντρια του Επιμελητηρίου Χανίων, κα Ματαλιωτάκη, οι επαφές ήταν αποτελεσματικές δεδομένου ότι οι περισσότερες εταιρείες που συμμετείχαν, είτε συμφώνησαν την συνέχιση των επαφών με εισαγωγικές εταιρείες, είτε πρόκειται να συνάψουν εμπορικές συμφωνίες. Το Σάββατο 6 Μαΐου έγινε γευσιγνωσία των εν λόγω προϊόντων και προβολή τους στο ευρύτερο κοινό σε Ελληνικό stand στο πλαίσιο της γιορτής Fete du Pain (γιορτή του ψωμιού) στο Rond Point Schuman. Η ελληνική συμμετοχή διοργανώθηκε από την μη-κυβερνητική οργάνωση A Discovering Network asbl.

Συμμετοχή σε εκδήλωση προώθησης-προβολής γαστρονομίας, πολιτισμού και τουρισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Δήμος της περιοχής Ixelles των Βρυξελλών πραγματοποίησε την καθιερωμένη εκδήλωση με τίτλο “Les 27 dans votre assiette” με σκοπό την προβολή της γαστρονομίας, του πολιτισμού και του τουρισμού των κρατών μελών της ΕΕ. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 7 Ιουνίου από τις 12.00 έως τις 7.00 το απόγευμα. Οι Ευρωπαϊκές χώρες εξέθεσαν σε υπαίθριο χώρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Esplanade du Parlement Européen) τα προϊόντα και τις γαστρονομικές τους προτάσεις σε

ειδικά stands. Το Γραφείο μας ζήτησε την συνδρομή του εδώ εκπροσώπου της Λέσχης Αρχιμαγείρων Ελλάδας και ιδιοκτήτη εστιατορίου στις Βρυξέλλες κου Μανώλη Μακρυγιαννάκη ο οποίος είχε διοργανώσει με επιτυχία το ελληνικό περίπτερο τα δύο προηγούμενα έτη. Ο κ. Μακρυγιαννάκης με την ομάδα του παρουσίασε με εξαιρετική επιτυχία εδέσματα από την ελληνική γαστρονομία. Σημαντική ήταν επίσης η συνδρομή εισαγωγικών επιχειρήσεων ελληνικών προϊόντων που εδρεύουν στο Βέλγιο και επιχειρήσεων από το Επιμελητήριο Χανίων. Το Γραφείο ΕΟΤ Κάτω Χωρών διέθεσε πληροφοριακό υλικό τουριστικού και γαστρονομικού περιεχομένου το οποίο διανεμήθηκε. Οι επισκέπτες της εκδήλωσης εκτός από εργαζόμενους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά και άλλων θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν επίσης εκπρόσωποι διπλωματικών αποστολών, καθώς και πλήθος κόσμου από την πόλη των Βρυξελλών. Εάν κρίνουμε από τον όγκο των επισκεπτών στο ελληνικό περίπτερο αλλά και τα σχόλια των διοργανωτών από τον δήμο Ixelles, κατά την διάρκεια της επίσκεψής τους στο ελληνικό περίπτερο, η συμμετοχή μας και στην εφετινή εκδήλωση ήταν ιδιαίτερα επιτυχής.

Ελληνική συμμετοχή στην έκθεση “Megavino” Βρυξέλλες (20-23/10/2017)

Η ετήσια έκθεση του κλάδου ποτών “Megavino 2017” πραγματοποιήθηκε μεταξύ 20 και 23 Οκτωβρίου, στο Εκθεσιακό Κέντρο των Βρυξελλών (EXPO BRUSSELS). Ο Οργανισμός Enterprise Greece, με την συνδρομή του Γραφείου Ο.Ε.Υ., διοργάνωσε για πρώτη φορά φέτος εθνικό περίπτερο. Στο Ελληνικό περίπτερο, το οποίο αποτελείτο από wine bar και χώρο ελεύθερης γευσιγνωσίας, προβλήθηκαν 76 ετικέτες από 38 οινοποιεία από όλη την Ελλάδα ενώ οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν επιλεγμένα κρασιά. Το περίπτερο βρισκόταν σε κεντρικό σημείο του εκθεσιακού χώρου, κατασκευασμένο με εξαιρετικά υψηλή αισθητική και προσέλκυσε πλήθος επισκεπτών. Την Παρασκευή 20 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση γευσιγνωσίας από τον διακεκριμένο οινολόγο κ. Ιωάννη Καρακάση στον χώρο του περιπτέρου. Την Δευτέρα 23 Οκτωβρίου σε ειδική αίθουσα στις εγκαταστάσεις της έκθεσης, έγινε παρουσίαση-γευσιγνωσία των ποικιλιών των ελληνικών οίνων σε 42 επιλεγμένους οινολόγους, sommelier, εισαγωγείς και εξειδικευμένους δημοσιογράφους του Βελγίου από τον οινολόγο κ. Ιωάννη Καρακάση. Η

παρουσίαση-γευσιγνωσία διήρκησε 90 λεπτά και στην συνέχεια έγιναν ερωτήσεις από τους παρευρισκομένους οι οποίοι επέδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις ελληνικές ποικιλίες.

Δράσεις – Δραστηριότητες 2017

Κατά την διάρκεια του 2017, το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βρυξελλών συμμετείχε, παρακολούθησε ή πραγματοποίησε τις παρακάτω δράσεις.

Συμμετοχή σε ενημερωτικές συναντήσεις στο βελγικό ΥΠΕΞ.
Πραγματοποιήθηκαν 4 τέτοιες συναντήσεις το 2017 για θέματα εξωτερικών εμπορικών σχέσεων εν’ όψει Συμβουλίων Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.

Επισκέψεις σε διεθνείς εκθέσεις : Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε διεθνείς εκθέσεις στο εκθεσιακό κέντρο EXPO BRUSSELS καθώς και στη Γάνδη.

Αποστολή προσκλήσεων για ελληνικές εκθέσεις: Το Γραφείο απέστειλε προσκλήσεις σε φορείς και επιχειρήσεις του Βελγίου για συμμετοχή τους σε εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα όπως FOOD EXPO 2017 αλλά και για την διεθνή έκθεση Ποσειδώνια 2018 για την οποία παρουσιάστηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Συμμετοχές σε συναντήσεις, συνέδρια οργανισμών βελγικών ή ελληνικών φορέων στο Βέλγιο

Συμμετοχή σε εκδηλώσεις: Το Γραφείο παρείχε οργανωτική υποστήριξη και συμμετείχε σε εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν από τους τρεις επιχειρηματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο. Το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο, στο οποίο ο υπογράφων συμμετείχε σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. καθώς και σε αριθμό εκδηλώσεων που διοργάνωσε ο φορέας δικτύωσης επιχειρήσεων Bucerphalos και ο φορέας στελεχών επιχειρήσεων που εργάζονται στο Βέλγιο με την ονομασία ARGO.

Δελτία εμπορικών επιχειρηματικών εξελίξεων: Το Γραφείο συνέταξε και απέστειλε σε μηνιαία βάση ενημερωτικά δελτία με θέμα τις οικονομικές – επιχειρηματικές εξελίξεις στο Βέλγιο. Επιπλέον κατά την διάρκεια του

έτους απέστειλε ενημερώσεις σχετικά με οικονομικές-επιχειρηματικές εξελίξεις.

Συνάντηση στην Λιέγη για την διερεύνηση δυνατότητας πραγματοποίησης επιχειρηματικής αποστολής από την Ελλάδα.

Στις 27 Νοεμβρίου 2017 ο προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ, μετέβη στην πόλη της Λιέγης όπου πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τοπικούς φορείς. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης επιβεβαιώθηκε το ενδιαφέρον των τοπικών Αρχών για την πραγματοποίηση επιχειρηματικής αποστολής από την Ελλάδα στην πόλη τους. Από πλευράς μας προτάθηκε η παράλληλη διοργάνωση επενδυτικής ημερίδας για επιχειρήσεις που θα ενδιαφερόντουσαν για επενδύσεις στην Ελλάδα με σκοπό την παροχή στοχευμένης πληροφόρησης για συγκεκριμένα projects που είναι προς αξιοποίηση στην χώρα μας. Δεδομένου του ενδιαφέροντος της βελγικής πλευράς για την πραγματοποίηση της αποστολής, δεσμευτήκαμε για την διερεύνηση αντίστοιχου ενδιαφέροντος από ελληνικής πλευράς.

3 Συμπεράσματα – προτάσεις

3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους. Δράσεις πολλές από τις οποίες ήδη υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, περιλαμβάνουν προσκλήσεις αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα.

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων είναι περίπου 95 εκατ. € και αποτελούν περίπου το 25% των συνολικών εξαγωγών μας προς το Βέλγιο. Ιδιαίτερη μνεία θα μπορούσε να γίνει για την αναπτυσσόμενη αγορά βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο της τάσης για υγιεινή διατροφή.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου συνολικής αξίας περίπου 1 δις ευρώ ετησίως καθώς στερείται τοπικής παραγωγής.

Τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Μεγάλες προοπτικές έχει και το τυποποιημένο ελληνικό ελαιόλαδο το οποίο, ενώ είναι διαθέσιμο σε εστιατόρια και εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από ιταλικές και ισπανικές επιχειρήσεις στα ράφια των μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων.

Τα δομικά υλικά έχουν σχετικά καλή επίδοση, θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία ακόμη κατηγορία προϊόντων με καλύτερη εξαγωγική επίδοση δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών έχει έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα. Επίσκεψη αλλά και συμμετοχή ενδιαφερόμενων ελληνικών επιχειρήσεων στην ετήσια διεθνή έκθεση Batibouw (www.batibouw.com/en), μία από τις μεγαλύτερες εκθέσεις δομικών υλικών στην περιοχή, θα βοηθούσε στην αξιολόγηση /εντοπισμό

πιθανών ευκαιριών στον τομέα.

Πέραν του ανταγωνισμού από πολυεθνικές εταιρείες ο οποίος είναι δεδομένος για οποιαδήποτε χώρα ή προϊόν αλλά και της ευαισθησίας στη τιμή (price sensitivity) που χαρακτηρίζει τον μέσο ευρωπαϊό καταναλωτή, προκλήσεις που τυχόν ισχύουν ιδιαίτερα για το Βέλγιο είναι οι πολιτιστικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις του περιφέρειες οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται οι εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις που θέλουν να συνεργαστούν με τοπικούς εισαγωγείς/διανομείς θα πρέπει στην επιλογή τους να εξασφαλίσουν ότι οι συνεργάτες τους μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες (Βαλονία, Βρυξέλλες, Φλάνδρα). Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιφέρεια.

Πίνακας 15: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά.	Η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού / ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την περαιτέρω διείσδυση των ελληνικών διατροφικών προϊόντων.
2	Δομικά υλικά/κατασκευές/ υπεργολαβίες	Η κατασκευαστική δραστηριότητα όχι μόνο στον τομέα της κατοικίας αλλά και σε έργα υποδομής θα μπορούσαν να ενισχύσουν την παρουσία ελληνικών εταιρειών δομικών υλικών αλλά και κατασκευαστικών εταιρειών κάποιου μεγέθους.
3	Τουρισμός	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα.

3.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Η Ελλάδα μπορεί να αποτελεί χώρα προτεραιότητας για επενδύσεις από το Βέλγιο σε αρκετούς τομείς. Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, μετά την οικονομική κρίση, σε σχέση με γειτονικές χώρες στο Βέλγιο πχ Γαλλία, παρατηρείται ενδιαφέρον από βέλγους για την αγορά εξοχικής κατοικίας ιδιαίτερα στα ελληνικά νησιά.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να είναι παρόντες σε σημαντικά έργα ενέργειας στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ συμμετείχε στην κοινοπραξία εταιρειών η οποία πλειοδότησε στον διαγωνισμό για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ. Μεγάλες ενεργειακές εταιρείες μπορούν να δραστηριοποιηθούν στην χώρα μας σε ανανεώσιμες μορφές ενέργειας. Αν και η μέχρι σήμερα συμμετοχή των βελγικών εταιρειών για άδειας εγκατάστασης φωτοβολταϊκών/αιολικών πάρκων είναι πολύ περιορισμένη, θα μπορούσε να αποτελέσει μελλοντικός στόχος προσέλκυσης επενδυτών.

Ο τομέας του supply chain management/ logistics είναι τομέας που μπορεί να προσελκύσει επενδύσεις, αφενός λόγω της θέσης της χώρας σε σχέση με τα βαλκάνια και την Μέση Ανατολή, αφετέρου λόγω των υψηλότερου επιπέδου υποδομών, σε σχέση με γειτονικές χώρες. Το γεγονός ότι ο όγκος των συναλλαγών του Βελγίου με τα βαλκάνια δεν είναι πολύ υψηλός αποτελεί μεγάλη προοπτική και το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων αυξάνεται συνεχώς.

Πίνακας 16: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός / εξοχική κατοικία.	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα. Οι ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με γειτονικές στο Βέλγιο χώρες. Ενδιαφέρον για αγορά εξοχικής κατοικίας.
2.	Ενέργεια / ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ήδη υπάρχουν σημαντικές βελγικές επενδύσεις στο τομέα ενέργειας - μπορούν περαιτέρω να ενισχυθούν. Ο τομέας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να προσελκύσει περαιτέρω βελγικές εταιρείες.
3	Υπηρεσίες supply chain management/Logistics	Με πλεονέκτημα τη θέση της χώρας και τις αναπτυσσόμενες υποδομές (λιμάνια, αυτοκινητόδρομοι, αεροπορικές συνδέσεις) θα μπορούσε να προσελκύσει βελγικές εταιρείες να επενδύσουν.

3.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων, η οποία μερικές φορές δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη Βελγική αγορά. Ωστόσο, η εδραίωση της μεσογειακής διατροφής ως υγιεινή και ωφέλιμη αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων. Με γνώμονα τα ως άνω δεδομένα, στρατηγικές προώθησης και επίγνωσης ελληνικών προϊόντων (όπως επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές με ελληνικά προϊόντα κλπ) μπορούν να λειτουργήσουν γρήγορα και αποτελεσματικά.

Συνοψίζοντας, πρέπει να σημειωθεί ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο είναι σαφώς εφικτή, ωστόσο η επίτευξη καλών αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου θα είναι αποτέλεσμα πρωτοβουλιών που θα περιλαμβάνουν προσαρμογή προϊόντος με έρευνα και αξιολόγηση ανταγωνισμού και ανταγωνιστικής τιμολόγησης. Το ίδιο αναγκαία είναι και η υιοθέτηση μίας μακροπρόθεσμης επιχειρηματικής στρατηγικής καθώς και οι συνέργειες με σκοπό την δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

www.sale.gr

4 Παράρτημα

4.1 Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία

4.1.1 Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες – προβλέψεις

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες του Βελγίου με την εξέλιξη τους από το 2017 αλλά και τις προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας για το 2019 και το 2020.

Πίνακας 17: Προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας για το 2019 και το 2020.

	2017	2018	2019	2020
Μεταβολή Πραγματικού ΑΕΠ(% μεταβολή)	+1,7	1,6	+1,5	1,4
Καθαρές Εξαγωγές Αγαθών κι Υπηρεσιών(% μεταβολή)	+0,5	+0,2	-0,1	-0,2
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή(%)	2,2	2,1	1,9	1,6
Πληθωρισμός με βάση τον ΔΤΚ (% μεταβολή)	+2,2	+1,9	+1,7	-
Εναρμονισμένος Δείκτης Ανεργίας(%)	7,1	6,7	6,7	6,8
Πρωτογενές Αποτέλεσμα(% του ΑΕΠ)	+1,4	+1,3	+0,3	+0,2
Δημοσιονομικό Αποτέλεσμα(% του ΑΕΠ)	-1,0	-1,0	-1,8	-1,8
Δημόσιο Χρέος(% του ΑΕΠ)	103,4	102,3	101,8	101,1

Πηγή Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

4.1.2 Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο (4ψηφιος κωδικός)

Πίνακας 18: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο -προϊόντα με αξία πάνω από 12 εκατ. ευρώ

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)
3002'	Αίμα ανθρώπου. Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις. Αντιοροί και άλλα κλάσματα του αίματος και τροποποιημένα ανοσολογικά προϊόντα, είτε λαμβάνονται μέσω βιολογικών τεχνολογικών διαδικασιών είτε όχι. Εμβόλια,	158.351.196
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική	154.350.889
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος $\geq 70\%$ σε λάδια από πετρέλαιο ή σε ασφαλτούχα ορυκτά και στα οποία τα λάδια αυτά αποτελούν το βασικό συστατικό.	92.876.160
9018'	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, σπινθηρογράφοι και άλλες συσκευές ηλεκτροθεραπείας, καθώς και συσκευές για τον έλεγχο της οξύτητας της όρασης.	73.555.617
8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων (εκτός από τα αστικά λεωφορεία της κλάσης 8702), ό. συμπ. τα αυτοκίνητα εμπορικής χρήσης και τα αγωνιστικά αυτοκίνητα	69.469.530
6404'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη ή δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το άνω μέρος από υφαντικές ύλες (εκτός των υποδημάτων που έχουν το χαρακτήρα παιχνιδιών)	53.041.846
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	43.172.570
8708'	Μέρη και εξαρτήματα για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα φορτηγά οχήματα και αυτοκίνητα οχήματα ειδικών χρήσεων των κλάσεων 8701 έως 8705, π.δ.κ.α.	37.958.173
1701'	Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο ή από τεύτλα και ζαχαρόζη χημικώς καθαρή, σε στερεή κατάσταση	35.975.713
8415'	Συσκευές τεχνητού κλίματος, που αποτελούνται από ανεμιστήρα με κινητήρα και διατάξεις για τη μεταβολή της θερμοκρασίας και της περιεκτικότητας του αέρα σε υγρασία,	32.895.733
4011'	Επίσωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούργια, από καουτσούκ	28.221.790

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΕΙΑ (ευρώ)
3304'	Προϊόντα ομορφιάς ή φτιασιδώματος (μακιγιάζ) παρασκευασμένα και παρασκευάσματα για τη συντήρηση ή τη φροντίδα του δέρματος (εκτός από τα φάρμακα), στα οποία περιλαμβάνονται και τα αντιηλιακά παρασκευάσματα και τα παρασκευάσματα για το μαύρισμα. Παρασ	25.293.419
3808'	Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα που παρουσιάζονται σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση ή ως παρασκευάσματα ή με μορφ	24.066.360
2905'	Αλκοόλες άκυκλες και τα αλογονωμένα, σουλφονωμένα, νιτρωμένα ή νιτροδωμένα παράγωγά τους	22.966.928
2004'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, κατεψυγμένα (εκτός από τα διατηρημένα με ζάχαρη και εκτός από ντομάτες, μανιτάρια και τρούφες)	20.836.847
6403'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη, δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το άνω μέρος από δέρμα φυσικό (εκτός από ορθοπεδικά υποδήματα, υποδήματα στα οποία προσαρμόζονται παγοπέδιλα ή τροχοπέδιλα και υποδήματα που έχουν	18.695.748
6402'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα και το άνω μέρος από καουτσούκ ή από πλαστική ύλη (εκτός από τα αδιάβροχα υποδήματα της κλάσης 6401, ορθοπεδικά υποδήματα, υποδήματα στα οποία προσαρμόζονται παγοπέδιλα ή τροχοπέδιλα και υποδήματα που έχουν χα	18.502.412
1806'	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο	18.425.685
9021'	Ορθοπεδικές συσκευές και άλλες ορθοπεδικές διατάξεις, ό. συμπ. τα δεκανίκια, οι ιατροχειρουργικές ζώνες και οι επίδεσμοι. Νάρθηκες και άλλες διατάξεις για τη θεραπεία καταγμάτων. Προθέσεις και άλλα είδη προθετικής. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής	18.043.210
6109'	Τι-σερτ και φανελάκια, πλεκτά	15.525.144
8414'	Αεραντλίες ή αντλίες κενού (εκτός των ανυψωτών μειγμάτων αερίων αντλίες γαλακτώματος, καθώς και εκτός από τους ανελκυστήρες και τους επιμήκεις ανυψωτικούς τάπητες που λειτουργούν με συμπιεσμένο αέρα), συμπιεστές αέρος ή άλλων αερίων και ανεμιστήρες.	15.114.614
2917'	Οξέα πολυκαρβοξυλικά, οι ανυδρίτες, τα αλογονίδια, υπεροξειδία και υπεροξέα τους. Τα αλογονωμένα, σουλφονωμένα, νιτρωμένα ή νιτροδωμένα παράγωγά τους	14.998.576
8411'	Στροβιλοκινητήρες, στροβιλοπροωθητήρες και άλλοι στρόβιλοι δι'αερίου	14.700.000

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΕΙΑ (ευρώ)
8431'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για τις μηχανές και συσκευές των κλάσεων 8425 έως 8430, π.δ.κ.α.	14.195.946
2309'	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων	12.909.489
0201'	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	12.372.804

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

www.sale.gr

4.1.3 Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2017

Πίνακας 19: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2017 (αξία μεγαλύτερη από 5 εκατ. ευρώ)

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)
2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	74.433.050
9955'	Λοιπά προϊόντα	51.101.588
2402'	Πούρα, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα με κομμένα τα άκρα, πουράκια και τσιγάρα, από καπνό ή υποκατάστατα του καπνού	21.607.740
3924'	Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής και καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες (εκτός από μπανιέρες, ντουσιέρες, νιπτήρες, μπιντέδες, λεκάνες αποχωρητηρίου και τα καθίσματα και τα καλύμματά τους, καζανάκια αποχωρητηρίου και π	18.496.825
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος $\geq 70\%$ σε λάδια από πετρέλαιο ή σε ασφαλτούχα ορυκτά και στα οποία τα λάδια αυτά αποτελούν το βασικό συστατικό, π.δ.κ.α.	16.561.060
6106'	Μπλούζες και μπλούζες-πουκάμισα σεμιζιέ, πλεκτές, για γυναίκες ή κορίτσια (εκτός από τι-σερτ και φανελάκια)	13.560.612
7411'	Σωλήνες από χαλκό	13.521.083
2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα (εκτός από τα διατηρημένα με ζάχαρη και εκτός από ντομάτες, μανιτάρια και τρούφες)	13.003.877
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική	10.962.480
2608'	Μεταλλεύματα ψευδαργύρου και τα εμπλουτισμένα από αυτά	8.183.645
7607'	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, έστω και τυπωμένα ή επικολλημένα σε χαρτί, χαρτόνι, πλαστική ύλη ή παρόμοια υποθέματα), με πάχος (χωρίς το υπόθεμα) $\leq 0,2$ mm (εκτός από τα φύλλα εκτύπωσης της κλάσης 3212 και τα στολίδια για χριστουγεννιάτικο δ	7.679.310
2008'	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης (εκτός από εκείνα που είναι παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι, διατηρημένα με ζάχαρη, χωρίς όμως να έχουν εισαχ	7.545.251

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)
3824'	Συνδετικά παρασκευασμένα για καλούπια ή πυρήνες χυτηρίου. Χημικά προϊόντα και παρασκευάσματα των χημικών ή συναφών βιομηχανιών, στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα που αποτελούνται από μείγματα φυσικών προϊόντων, π.δ.κ.α. Προϊόντα που είναι υπολείμματα	5.614.168
7604'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο, π.δ.κ.α.	5.457.754

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

www.sate.gr

4.1.4 Βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα

Πίνακας 20: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Εταιρεία	Βελγική εταιρεία	Προϊόντα
JANSSEN CILAG PHARMACEUTICAL S.A.	Janssen Pharmaceutica	Pharmaceuticals
AGFA GEVAERT S.A.	Agfa Gevaert	Graphic art/Radiography Photochemical products Healthcare
ARYSTA LIFE SCIENCE	Agriphar	Fertilisants, insecticides et fongicides
ALFA BETA VASSILOPOULOS S.A.	Delhaize	Supermarchés
BEL LIGHTING	Bel Lighting	Solutions d'éclairage
CARGLASS GREECE	Carglass	Car windows
DAIKIN HELLAS	Daikin Europe	Air conditioners
HELLENIC BREWERIES OF ATALANDI		Beers
INVE HELLAS	Inve aquaculture	Livestock feed (Fish)
OMEGA PHARMA HELLAS	Omega Pharma	O.T.C. Products
ORCHESTRA HELLAS S.A.	PREMAMAN	Kids garments & maternity fashion
PURATOS HELLAS S.A.	Puratos	Bakery Raw Materials
RAVAGO – RESINEX	Ravago	Isolation - Plastic raw materials
RESILUX HELLAS	Resilux	Plastic products
UCB PHARMA S.A. (HELLAS)	UCB Pharma	Pharmaceutical industry
ZETES NETWAVE S.A.	Zetes	IT Solutions for logistics

Πηγή : Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα

4.2 Χρήσιμες διευθύνσεις

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Rue des Petits Carmes 10, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

Πρέσβης: Ελευθερία Γαλαθιανάκη, Πληρεξούσια Υπουργός Α'

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

Προϊστάμενος: Αναστάσιος Παπαθωμάς Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α'

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : M. Vassilis Akritidis,

Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels

Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22,

E-mail : yakritidis@mcguirewoods.com

BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias

E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)

Brussels Office

Ms. Irini Pari, Permanent Delegate

Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles

Tel.: +322-2310053, fax: +322-2800891, e-mail: main@sevbxl.be 90

UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Brussels Office

Ms. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail :
eirini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

**ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS
HELLENIC NETWORK**

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee
Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels
Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,
e-mail: argo@argo-network.eu
<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κα Τσιφόρου
19 Rue Guimard, 1040 Brussels
+32 25134173 e tsiforou@c-gaia.gr

3. Βελγικές Υπηρεσίες Στήριξης Επιχειρηματικότητας

**FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS -
BELGIUM**

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels
Tel. : +322-504 87 11
Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>
Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts
Marnix Bierlin
International Business Department
Phone: +322-504 87 43
E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

**WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A
L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)**

Place Sainctelette, 2 1080 Bruxelles
Tél : +32 2 421 82 11
Fax : +32 2 421 87 87
Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>
E-mail: mail@awex.be
Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,

tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342

e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en> E-mail:

info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern, Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4

B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen

Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : ivn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué : Pieter Timmermans

Tél.: +32 2 515 08 42 Fax: +32 2 515 09 25

E-mail: cva@vbo-feb.be

Web site: www.vbo-feb.be

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be www.beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000, Belgium

Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles

phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22, URL :

<https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +32 2 222 11 11

URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence Bruxelles

- Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles, tel. : +322-5005940, fax : +322-

5005948, e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be

URL: <http://www.ing.be/>

KBC Bank NV

Avenue du Port 2 , Bruxelles - BE 1080

Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com

URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel. : +322-5110206,

URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000

Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666

URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles

URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles

Tel.: +322-5587111, Fax: +322-5587633

URL: <http://www.crelan.be>, E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

BRUSSELS EXHIBITION CENTER

Place de Belgique 1, BE – 1020 Brussels

T +32 2 474 82 63

F +32 2 474 83 90

URL: <http://www.brussels-expo.com>,

E-mail: sales@brussels-expo.com

www.sate.gr